

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ КОЛЕДЖ  
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

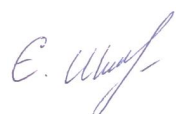
**Ціноутворення**

Освітня програма “Фінанси, банківська справа та страхування”

Спеціальність \_072 “Фінанси, банківська справа і страхування”

Галузь знань 07 “Управління та адміністрування”

Затверджено на засіданні кафедри фінансів,  
банківської справи і страхування  
Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.

Зав. кафедри  Шекета Є.Ю.

## **ЗМІСТ**

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

| <b>1. Загальна інформація</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Назва дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ціноутворення                                                                                                               |
| <b>Викладач (-і)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | к. е. н. Шекета Є. Ю.                                                                                                       |
| <b>Контактний телефон викладача</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | +38(066)8010473                                                                                                             |
| <b>Е-mail викладача</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | sheketa-evgenija@ukr.net                                                                                                    |
| <b>Формат дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Очний                                                                                                                       |
| <b>Обсяг дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 4 кредити ECTS                                                                                                              |
| <b>Посилання на сайт дистанційного навчання</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <a href="http://ifagrarncol.at.ua/index/bibliotechnij_fond/0-69">http://ifagrarncol.at.ua/index/bibliotechnij_fond/0-69</a> |
| <b>Консультації</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Очні консультації: згідно розкладу консультацій                                                                             |
| <b>2. Анотація до курсу</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                             |
| <p>В умовах ринкової економіки важливого значення набуває процес ціноутворення. Саме ціни визначають структуру випуску продукції, впливають на рух матеріальних потоків, прибутковість будь-якого підприємства, рівень добробуту населення. Правильна методика встановлення цін, розумна цінова політика, послідовна реалізація обґрунтованої цінової стратегії – це необхідні компоненти успішної діяльності будь-якого підприємства, яке працює в ринкових умовах.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                             |
| <b>3. Мета та цілі курсу</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                             |
| <p>Метою викладання дисципліни “Ціноутворення” є освоєння теоретичних і методичних основ ціноутворення, а також набуття певного досвіду встановлення цін на продукцію підприємства. Основними завданнями вивчення дисципліни “Ціноутворення” є розкриття теоретичних засад ціноутворення; методики формування цін та її окремих елементів; сутності методів ринкового ціноутворення; особливостей установа цін на зовнішньому ринку; методологічних підходів до розробки цінової політики та стратегії підприємства; цілей і методів державного регулювання цін та його впливу на економічні процеси.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                             |
| <b>4. Результати навчання (компетентності)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                             |
| <p>Після опанування дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- сутність та принципи ціноутворення;</li> <li>- місце ціноутворення в загальній системі управління підприємством;</li> <li>- чинне законодавство щодо здійснення Ціноутворення;</li> <li>- зовнішні й внутрішні чинники, що впливають на формування ціни;</li> <li>- методологію ціноутворення. вміти:</li> <li>- здійснювати аналіз собівартості продукції;</li> <li>- формувати цінову стратегію розвитку підприємства;</li> <li>- володіти методологією та критеріями формування ціни;</li> <li>- розробляти коштористну документацію ;</li> <li>- володіти методами та засобами прийняття управлінських рішень з ціноутворення в умовах невизначеності зовнішнього середовища.</li> </ul> <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- формувати ціни на продукцію, товари, роботи, послуги в конкретних ринкових умовах підприємств України;</li> <li>- виробляти науково обґрунтовану оцінку впливу ціноутворюючих факторів на різні показники виробництва;</li> <li>- розробляти контрольні заходи по підвищенню ефективності фірм через механізм ціноутворення.</li> </ul> |                                                                                                                             |
| <b>5. Організація навчання курсу</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                             |
| Обсяг курсу 120 год.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                             |
| Вид заняття                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Загальна кількість годин                                                                                                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                        |                        |                                                                                 |                    |                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------------------------------------------|
| лекційні                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                        | 24 год.                |                                                                                 |                    |                                          |
| практичні / аудиторні                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                        | 24 год.                |                                                                                 |                    |                                          |
| самостійна робота                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                        | 72 год.                |                                                                                 |                    |                                          |
| Ознаки курсу                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                        |                        |                                                                                 |                    |                                          |
| Семестр                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Спеціальність                                          | Курс<br>(рік навчання) | Нормативний /<br>вибірковий                                                     |                    |                                          |
| II                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 072 “ Фінанси,<br>банківська справа<br>та страхування” | I                      | вибіркова                                                                       |                    |                                          |
| Тематика курсу                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                        |                        |                                                                                 |                    |                                          |
| Тема, план                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Форма<br>заняття                                       | Літер<br>атура         | Завдання,<br>год                                                                | Вага<br>оцін<br>ки | Термін<br>виконання                      |
| <b>Тема 1. Теоретичні основи ціноутворення Основні теорії ціноутворення.</b> Теорія трудової вартості, теорія витрат виробництва, теорія трьох чинників, теорія граничної корисності, неокласична теорія. 5 Попит і пропозиція як цінотвірні чинники. Закон попиту. Взаємодія попиту і пропозиції, ціна рівноваги. Цінова еластичність, коефіцієнти еластичності. Еластичність попиту та її чинники. Еластичність пропозиції. Формування цін залежно від типу ринку. Політика ціноутворення на ринку досконалої конкуренції. Особливості встановлення цін на ринку монополістичної конкуренції. Олігополія як чинник ціноутворення. Формування цін в умовах монополії. | Лекція,<br>семінарськ<br>е заняття                     | [1-<br>4,8]            | Опрацювати лекційний матеріал, підготувати-<br>ся до семінарсько-<br>го заняття | 10<br>балів        | До наступного<br>заняття за<br>розкладом |
| <b>Тема 2. Види та функції цін</b> Система цін. Ціни світового та внутрішнього ринків. Класифікація цін за рівнем свободи. Диференціація цін за галузевою формою продукції. Ціна підприємства і ціна реалізації, їх взаємозв'язок. Класифікація цін за територіальним поширенням. Урахування в цінах витрат з доставки продукції до споживача. Франкування цін на внутрішньому ринку. Довідкові та ціни фактичних угод. Стартові та лімітні ціни. Сезонні ціни. Зв'язок між цінами, що функціонують в економіці. Обліково-інформаційна функція                                                                                                                         | Лекція,<br>семінарськ<br>е заняття                     | [2, 6-<br>8]           | Опрацювати лекційний матеріал, підготувати-<br>ся до семінарсько-<br>го заняття | 10<br>балів        | До наступного<br>заняття за<br>розкладом |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                             |          |                                                                       |          |                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|----------|-----------------------------------------------------------------------|----------|------------------------------------|
| ціни та її роль в економіці. Розподільча функція. Стимулююча і балансуєча функції ціни та їх взаємозв'язок. Функція ціни як засіб раціонального розміщення виробництва.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                             |          |                                                                       |          |                                    |
| <b>Тема 3. Склад ціни та формування її елементів</b> Склад ціни. Обов'язкові та необов'язкові елементи ціни. Структура ціни. Роль витрат у формуванні ціни. Групування витрат за елементами та статтями калькуляції. Склад собівартості за новими Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Методи обліку витрат у ціноутворенні. Суть методу обліку повних витрат та його недоліки. Метод обліку прямих витрат. Маржинальний дохід. Методи визначення в ціні прибутку. Нормативний метод. Граничні та розрахункові нормативи рентабельності. Залишковий метод визначення прибутку в ціні. Формування в ціні товарних податків. Акцизний збір, ставки акцизного збору. Податок на додану вартість і його визначення в ціні. Посередницько-збутові та торговельні надбавки як самостійні елементи ціни. Їх склад та порядок визначення. Умови застосування торгово- посередницьких знижок. | Лекція, семінарське заняття | [1-4,8]  | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття | 10 балів | До наступного заняття за розкладом |
| <b>Тема 4. Методи ринкового ціноутворення</b> Витратні методи ціноутворення. Метод повних витрат. Метод надбавок. Метод беззбитковості та цільового прибутку. Графік беззбитковості. Визначення точки беззбитковості аналітичним шляхом. Методи, що спираються на попит. Метод балової оцінки. Визначення ціни методом прямих витрат та умови ефективності його застосування. Методи з орієнтацією на конкуренцію. Метод лідера та сфера його поширення. Питома ціна та параметричні індекси якості. Індиферентна ціна. 6 Особливості визначення цін на продукцію виробничо-технічного призначення.                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Лекція, семінарське заняття | [1-4,12] | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття | 10 балів | До наступного заняття за розкладом |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                             |        |                                                                       |          |                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------|-----------------------------------------------------------------------|----------|------------------------------------|
| Основні положення визначення ціни методом відносної оцінки технічного рівня продукції. Метод тендерного ціноутворення та сфери його застосування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                             |        |                                                                       |          |                                    |
| <b>Тема 5. Ціноутворення на зовнішньому ринку</b> Особливості формування цін на зовнішньому ринку. Світові ціни та їх характеристика. Біржові котирування. Ціни товарних аукціонів. Ціни торгів. Ціни міжнародних контрактів та способи їх фіксації. Врахування в цінах базисних умов поставок. Правила «Інкотермс-2000». Особливості встановлення цін на експортно-імпорتنу продукцію. Визначення експортних цін та врахування в їх складі товарних податків. Індикативні ціни. Формування цін на імпорتنу продукцію. Визначення митної вартості. Встановлення в цінах ввізного мита, митних зборів та акцизного збору. Визначення ціни придбання товару.                                                                                                                                                                                                     | Лекція, семінарське заняття | [5,7]  | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття | 10 балів | До наступного заняття за розкладом |
| <b>Тема 6. Цінова політика підприємства</b> Цінова політика підприємства та її основні цілі. Необхідність проведення аналізу умов беззбитковості та його завдання. Визначення мінімальної зміни обсягу реалізації за умови зміни самої ціни. Умови досягнення беззбитковості при зміні ціни та змінних витрат. Вплив на беззбитковий приріст реалізації зміни постійних витрат. Графік досягнення беззбитковості продажу при одночасній зміні ціни та постійних витрат. Визначення беззбиткової зміни ціни продажу в умовах пасивного ціноутворення. Цінова стратегія підприємства та її види. Стратегія низьких цін та умови її ефективності. Стратегія високих цін та умови її ефективності. Переваги та недоліки стратегії високих цін. Стратегія нейтрального ціноутворення. Особливості формування цінової стратегії на певні асортиментні групи товарів. | Лекція, семінарське заняття | [9-11] | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття | 10 балів | До наступного заняття за розкладом |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                             |         |                                                                       |          |                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|---------|-----------------------------------------------------------------------|----------|------------------------------------|
| Визначення співвідношення цін на взаємозамінні товари. Система цінових знижок. Кількісні цінові знижки. Розробка шкали кількісних кумулятивних знижок. Знижки за швидкість платежу, сезонні, дилерські та інші види знижок.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                             |         |                                                                       |          |                                    |
| <b>Тема 7. Державна цінова політика та її вплив на економічні процеси</b> Цінова політика держави та її основні цілі. Необхідність державного регулювання цін. Основні форми втручання держави у процес ціноутворення. Пряме регулювання цін та його методи. Непрямі методи державного регулювання цін. Цілі державного регулювання цін. Регулювання цін на продукцію монопольних утворень. Декларування цін. Система органів ціноутворення, їхні завдання та функції. Контроль за 7 додержанням дисципліни цін. Система органів контролю за цінами. Вплив на економіку втручання держави у процеси ціноутворення шляхом введення фіксованих, або граничних цін. Товарний дефіцит та його вплив на ринкові ціни. Вплив на рівноважну ціну акцизного збору та податку на додану вартість. Розподіл податкового тягаря між виробниками та споживачами продукції. Економічні наслідки запровадження ввізного мита в цінах на імпорتنу продукцію. | Лекція, семінарське заняття | [1-4,8] | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття | 10 балів | До наступного заняття за розкладом |

#### 6. Система оцінювання курсу

|                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Загальна система оцінювання курсу | <b>100 балів за семестр</b> – набраних протягом семестру як залік.<br><b>“відмінно”</b> – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;<br><b>“добре”</b> – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє |
|-----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                          | <p>застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв'язках;</p> <p><b>“задовільно”</b> – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p><b>“незадовільно”</b> – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p> |
| Вимоги до письмової роботи                                                                                                                                                                                                               | Відповідно до навчального плану, студент виконує одну контрольну роботу, яка є допуском до складання іспиту. Головна мета її – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. Головна мета її – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв'язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.                                                                                                                                                                         |
| Семінарські заняття                                                                                                                                                                                                                      | Семінарське заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою семінарські заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за семінарське заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Умови допуску до підсумкового контролю                                                                                                                                                                                                   | <p><b>За семестр</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– оцінка за поточне тестування (10 балів);</li> <li>– оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (70 балів);</li> <li>– оцінка за самостійну роботу (20 балів).</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>7. Політика курсу</b>                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск практичних занять з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо) згідно з графіком консультацій.

#### **8. Рекомендована література**

1. Длигач А.О. Маркетингова цінова політика: світовий досвід; вітчизняна практика: навч. посібн. / А.О. Длигач. - К.: ВД "Професіонал", 2006. 304с.
2. Дугіна С.І. Маркетингова цінова політика: навч. посібн. / С.І. Дугіна. - К.: КНЕУ, 2005. 393 с.
3. Корінев В.Л. Цінова політика підприємства: Монографія. К.: 19 КНЕУ, 2001. 257 с.
4. Литвиненко Я. В. Сучасна політика ціноутворення: навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. / Я.В. Литвиненко. - 2-ге вид. К.: МАУП, 2003. 240 с.
5. Мазур О.Є. Ринкове ціноутворення: навчальний посібник / О.Є. Мазур. К.: "Центр учбової літератури", 2012. 480 с.
6. Прохорова Т.П. Маркетингова цінова політика: навчальний посібник / Т. П. Прохорова; О. В. Гронь. Х.: Вид. ХНЕУ, 2006. 164 с.
7. Тормоса Ю. Г. Ціни та цінова політика: навч. посібн. / Ю.Г. Тормоса. - К.: КНЕУ, 2001. 122 с.
8. Шкварчук Л.О. Ціни і ціноутворення: навч. посібн. / Л.О. Шкварчук. - 3-те вид. виправл. - К.: Кондор, 2005. 214 с.
9. Мельник, Л. Г. Маркетингова цінова політика [Текст] : навч. посібник / Л. Г. Мельник, Л. В. Старченко, О. І. Карінцева. - Суми : Університетська книга, 2007. 240 с.
10. Литвиненко, Я. В. Маркетингова цінова політика [Текст] : навч. посібник / Я. В. Литвиненко. К. : Знання, 2010. 294 с. 32.
11. Мазур, Олена Євгеніївна. Ринкове ціноутворення [Текст] : навчальний посібник / О. Є. Мазур. Київ : Центр учбової літ., 2012. 480 с.